

Werkconferentie op 26 februari 2015 in Berg en Dal bij Nijmegen

Jeugd en werk in Duisburg en Nijmegen

Uitdagingen en kansen bij de integratie van jongeren.

Het thema van de werkconferentie is de positie van kwetsbare jongeren bij de overgang van school naar werk. Het gaat daarbij om de overgang van AVO naar het beroepsonderwijs, de overgang van beroepsonderwijs naar werk en om de kans op voortijdig schoolverlaten.

De mogelijke problemen van deze doelgroep bevinden zich in een breed spectrum. Het gaat om structurele problemen zoals jeugdwerkloosheid en een tekort aan leerplekken en om sociale problemen zoals demotivatie, onvoldoende opleidingsniveau en de problemen van jongeren met een beperking..

De aandacht is gericht op de leeftijdsgroep van 16 tot ongeveer 24 jaar.

De deelnemers aan deze conferentie zijn medewerkers van de beide steden die beleidsmatige en /of uitvoerende taken hebben gericht op deze doelgroep.

Doelstelling van de conferentie

De werkconferentie heeft meerdere doelen:

- Inzicht krijgen in de belangrijkste verschillen tussen de beide gemeentes wat betreft structuur, taakstelling en functioneren en wat betreft de verantwoordelijkheidsverdeling tussen gemeente, provincie c.q. deelstaat en nationale overheid. De organisatoren zullen deze materie kort en beeldend documenteren. De deelnemers krijgen een week van te voren materiaal toegestuurd.
- Het verhelderen van de belangrijkste taken van de beide gemeentes in het domein van jeugd, werk en onderwijs. Daarbij gaat het vooral om de gemeenschappelijkheid in de taakstelling van beide gemeentes.
- Het identificeren van de belangrijkste uitdagingen en problemen op dit terrein in Duisburg en Nijmegen
- De medewerkers van de beide gemeentes in het domein jeugd, werk en onderwijs krijgen de gelegenheid hun counterpart aan de andere kant te leren kennen.

- Na deze conferentie zouden alle deelnemers een duidelijk beeld moeten hebben, welke medewerker aan de andere kant zich met vergelijkbare taakstellingen bezig houdt. Wanneer dit doel bereikt wordt, kan er snel en oplossingsgericht worden samengewerkt.

Het programma

- 12.00: Welkom, voorstellen van de deelnemers en toelichting op het programma.
- 13.00: Gezamenlijke lunch
- 14.00: Informatie-uitwisseling over de structurele kenmerken van beide systemen.
- 15.00: Verdieping van de wederzijdse kennismaking: wat zijn onze taken en uitdagingen?
- 16.30: Evaluatie van de conferentie
- 17.00: Afronding en informeel samenzijn.

De werkconferentie vindt plaats in *de Holthurnsche Hof* in Berg en Dal, een conferentieoord in de bossen ten oosten van Nijmegen nabij de grens..

Resultaten van de conferentie

In het kader van het project 2+2+2=1 van de steden Nijmegen en Duisburg kwamen dertien Duitse en twaalf Nederlandse vertegenwoordigers van de gemeentes en samenwerkende partners bijeen. (zie de deelnemerslijst in de bijlage)

De gemeenschappelijke activiteiten van de dag waren onder te verdelen in:

1. Inleidende vergelijking van de juridische en organisatorische kaders voor de taakstelling aan Nederlandse en Duitse zijde.
2. Uitwisseling van ervaringen aan de hand van een aantal gemeenschappelijke taakgebieden
3. Afspraken over verdere samenwerking

Ad 1.

Aan de hand van enkele schema's (zie de bijlage Dokumentation) werd de opbouw van de beide systemen van openbaar bestuur in Nederland en Duitsland met elkaar vergeleken. De nadruk lag op de

taakverdeling in het domein jeugd, onderwijs en werk tussen de verschillende niveaus van overheidsorganen: Bund (rijk), Länder (provincies) en gemeentes in de beide staten. Bij deze vergelijking lag de nadruk op de actuele ontwikkelingen rond taakstelling en uitdagingen op gemeentelijk niveau.

Door deze vergelijking konden de deelnemers voor het eerst de taakstelling van de collega's uit de partnerstad goed inschatten en thema's identificeren voor uitwisseling van ervaringen en mogelijke toekomstige samenwerking.

Ad 2:

Het belangrijkste deel van de werkconferentie bestond uit een zeer intensieve uitwisseling van ervaringen van meerdere uren in kleine groepjes.

De deelnemers kozen de volgende vijf themagroepen:

1. Integratie
2. Inclusie
3. Leerplicht
4. Overgangssysteem van school naar werk en
5. Oriëntatie op werk

Het bleek dat er veel punten van overeenkomst en gemeenschappelijkheden waren.

Een wezenlijke gemeenschappelijkheid is de grote betrokkenheid van beide steden bij de problematiek van het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en het begeleiden van jongeren bij beroepskeuze.

Bij de thema's inclusie en integratie werd vast gesteld dat beide steden geconfronteerd worden met afnemende financiële middelen voor sociaal beleid en toename van het aantal taken van de gemeente op dit terrein.

Deze eerste uitwisseling van ervaringen maakte nieuwsgierig en motiveerde de deelnemers om na te gaan of er mogelijkheden zijn tot nadere samenwerking. Alle deelnemers gaven te kennen zich nader te willen verdiepen in een aantal gemeenschappelijke thema's. De algemene indruk van alle deelnemers was dat er in de domeinen die werden onderzocht veel van elkaar kan worden geleerd. Op welke thema's in het domein jeugd en werk is het volgens de deelnemers zinvol om in de toekomst een intensievere uitwisseling tussen Nijmegen en Duisburg te initiëren?

- Het initiatief *kein Abschluss ohne Anschluss* heeft als pendant het VSV beleid in Nederland. In beide landen werden verschillende strategieën en instrumenten ontwikkeld. Bijvoorbeeld: *Portfolio en Potentialanalyse* in Duitsland en de *RMC's* in Nederland. Dit zijn zeer interessante concepten die de aanpak wederzijds kunnen verrijken.
- De Duitsers zijn zeer geïnteresseerd in de manier waarop in Nederland het thema leerplicht wordt aangepakt. En er zijn blijkbaar meerdere concepten die op bruikbaarheid kunnen worden onderzocht. B.v.: het beleid om boetes te geven, de begeleiding van jongeren tot 27 en de werkwijze van volgsystemen.
- De Nederlanders kwamen er achter dat in het Duitse systeem veel eerder en al in het AVO intensief aan beroepenoriëntatie wordt gedaan. De functie van *Berufsberater* en de *Berufsinformationszentren* van de *Arbeitsagentur* zijn heel interessante fenomenen.
- Inclusie is in beide landen een actueel thema. In beide landen dwingt de overheid een verregaande integratie van het regulier en het speciaal onderwijs af. In Nijmegen en in Duisburg

probeert men, in een samenwerking tussen onderwijs en gemeente tot oplossingen te komen. Blijkbaar is er in Nijmegen al een gemeenschappelijke aanpak die voor Duisburg interessant zou kunnen zijn: de invoering van de wet Passend Onderwijs.

- In Nederland komt de uitvoering van steeds meer sociale wetten onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. In Nijmegen is het de bedoeling dat de “sociale wijkteams” hier een belangrijke uitvoerende rol gaan spelen. Dat zou mogelijk een interessant concept voor Duisburg zijn.

Bij de evaluatie aan het eind van de werkconferentie werd duidelijk dat deze aanpak om te komen tot het begin van een samenwerking een succes was.

Wanneer we de volgende bijeenkomsten ook tot een succes willen maken, dienen we bij de voorbereiding dezelfde aanpak te kiezen. We zouden een kleine voorbereidingsgroep de opdracht moeten geven een documentatie op te stellen, die achtergronden biedt bij het betreffende thema en zorgvuldig de deelnemers uitkiezen die bij het betreffende thema betrokken zijn

De dagvoorzitters: Werner Fuchs en Lambert Teerling